

ZARZĄD

PREZES

Andrzej Płonka
POWIAT BIELSKI (woj. śląskie)

WICEPREZESI

Tadeusz Chrzan
POWIAT JAROSŁAWSKI

Jan Grabkowski
POWIAT POZNAŃSKI

Jerzy Kolarz
POWIAT BUSKI

Adam Krzysztoń
POWIAT ŁANCUCKI

Krzysztof Maćkiewicz
POWIAT WĄBRZESKI

Marian Niemirski
POWIAT PRZYSUSKI

Sławomir Snarski
POWIAT BIELSKI (woj. podlaskie)

Zbigniew Szumski
POWIAT ŚWIEBODZIŃSKI

CZŁONKOWIE

Mirosław Czapla
POWIAT MALBORSKI
Jarosław Dudkowiak
POWIAT GŁOGOWSKI

Ewa Janczar
MIASTO NA PRAWACH POWIATU
m.st. WARSZAWA

Józef Matysiak
POWIAT RAWSKI

Andrzej Nowicki
POWIAT PISKI

Wojciech Pałka
POWIAT KRAKOWSKI

Andrzej Połępa
POWIAT BRZESKI

Joanna Potocka-Rak
POWIAT CIECHANOWSKI

Dariusz Szustek
POWIAT ŁUKOWSKI

Tomasz Tamborski
POWIAT KOŁOBRZESKI

Małgorzata Tudaj
POWIAT KĘDZIERZYŃSKO-KOZIELSKI

Mirosław Walicki
POWIAT GARWOLIŃSKI

KOMISJA REWIZYJNA

PRZEWODNICZĄCY

Józef Swaczyna
POWIAT STRZELECKI

Z-CA PRZEWODNICZĄCEGO

Andrzej Szymanek
POWIAT WIERUSZOWSKI

CZŁONKOWIE

Zdzisław Brezdeń
POWIAT OŁAWSKI

Andrzej Ciołek
POWIAT GOŁDAPSKI

Zdzisław Gamański
POWIAT CHELMIŃSKI

Krzysztof Nosal
POWIAT KALISKI

Andrzej Opala
POWIAT ŁÓDZKI WSCHODNI

Waldemar Trelka
POWIAT RADOMSKI

Bogdan Zieliński
POWIAT WYSOKOMAZOWIECKI

DYREKTOR BIURA

Rudolf Borusiewicz

Or.A.0531/161/22

Warszawa, 13 czerwca 2022 roku

Szanowna Pani
Monika Falej

Przewodnicząca Parlamentarny Zespół ds. Organizacji
Pozarządowych i Społeczeństwa Obywatelskiego

Szanowna Pani Przewodnicząca

w nawiązaniu do posiedzenia Parlamentarnego Zespołu ds. Organizacji
Pozarządowych i Społeczeństwa Obywatelskiego 10 czerwca 2022 r.,
w załączeniu przesyłam opinię Związku Powiatów Polskich w sprawie projektu
ustawy o transparentności finansowania organizacji pozarządowych.

Opinia jest również dostępna na stronie <https://www.zpp.pl/storage/library/2022-04/3cb5050b85c1177970eb85ec4cab7b8c.pdf>

Z poważaniem

Prezes Zarządu
Związku Powiatów Polskich

Andrzej Płonka

ZARZĄD

PREZES

Andrzej Płonka
POWIAT BIELSKI (woj. śląskie)

WICEPREZESI

Tadeusz Chrzan
POWIAT JAROSŁAWSKI

Jan Grabkowski
POWIAT POZNAŃSKI

Jerzy Kolarz
POWIAT BUSKI

Adam Krzysztoń
POWIAT ŁANCUCKI

Krzysztof Maćkiewicz
POWIAT WĄBRZESKI

Marian Niemirski
POWIAT PRZYSUSKI

Sławomir Snarski
POWIAT BIELSKI (woj. podlaskie)

Zbigniew Szumski
POWIAT ŚWIEBODZIŃSKI

CZŁONKOWIE

Mirosław Czaplą
POWIAT MALBORSKI

Jarosław Dudkowiak
POWIAT GŁOGOWSKI

Ewa Janczar
MIASTO NA PRAWACH POWIATU
m.st. WARSZAWA

Józef Matysiak
POWIAT RAWSKI

Andrzej Nowicki
POWIAT PISKI

Wojciech Pałka
POWIAT KRAKOWSKI

Andrzej Potępa
POWIAT BRZESKI

Joanna Potocka-Rak
POWIAT CIECHANOWSKI

Dariusz Szustek
POWIAT ŁUKOWSKI

Tomasz Tamborski
POWIAT KOŁOBRZESKI

Małgorzata Tudaj
POWIAT KĘDZIERZYŃSKO-KOZIELSKI

Mirosław Walicki
POWIAT GARWOLIŃSKI

KOMISJA REWIZYJNA

PRZEWODNICZĄCY

Józef Swaczyna
POWIAT STRZELECKI

Z-CA PRZEWODNICZĄCEGO

Andrzej Szymanek
POWIAT WIERUSZOWSKI

CZŁONKOWIE

Zdzisław Brezdeń
POWIAT OŁAWSKI

Andrzej Ciołek
POWIAT GOŁDAPSKI

Zdzisław Gamański
POWIAT CHEŁMIŃSKI

Krzysztof Nosal
POWIAT KALISKI

Andrzej Opala
POWIAT ŁÓDZKI WSCHODNI

Waldemar Trelka
POWIAT RADOMSKI

Bogdan Zieliński
POWIAT WYSOKOMAZOWIECKI

DYREKTOR BIURA

Rudolf Borusiewicz

Or.A.0531/85/22

Warszawa, 6 kwietnia 2022 roku

Szanowna Pani
Agnieszka Kaczmarska
Szef Kancelarii Sejmu

Szanowna Pani Minister,

w związku z opublikowaniem na stronie Sejmu RP projektu ustawy o transparentności finansowania organizacji pozarządowych z 30 marca 2022 r. przedstawiam opinię Związku Powiatów Polskich w tej sprawie.

Uwagi ogólne:

Projekt w obecnym kształcie jest skrajnym przykładem złej legislacji. Projekt jest wewnętrznie sprzeczny, poszczególne przepisy stanowią niepowiązany ze sobą redakcyjny i funkcjonalnie zbitek różnych pomysłów, które nie składają się na jedną spójną regulację prawną.

Uzasadnienie projektu jest lakoniczne i nie spełnia warunków wynikających z art. 34 Regulaminu Sejmu tj. w uzasadnieniu nie przedstawiono przewidywanych skutków społecznych, gospodarczych, finansowych i prawnych w tym w szczególności wpływu regulacji na zwiększenie kosztów obciążeń administracyjnych oraz kosztów funkcjonowania organizacji pozarządowych.

Projekt przewiduje nałożenie na organizacje pozarządowe nowych obowiązków sprawozdawczych bez redukcji obecnie obowiązujących, w zakresie w jakim pokrywają się z danymi już gromadzonymi przez szeroko rozumianą administrację publiczną. Dodatkowo nałożenie nowych obowiązków informacyjno-sprawozdawczych, z uwagi na brak spójności chociażby z przepisami ustawy o rachunkowości będą wymuszały na organizacjach pozarządowych prowadzenie odrębnej (pozabilansowej) ewidencji zdarzeń gospodarczych. Ponadto jedno i to samo zdarzenie będzie sprawozdawane wielokrotnie – przykład wpłata kwoty pow. 10 tys. zł tytułem umowy darowizny będzie objęta obowiązkiem informacyjnym z art. 3, 4, 5 i 6.

Część rozwiązań przewidziana w ustawie może być niewykonalna z przyczyn technicznych. Projekt narusza ponadto Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE, w szczególności prawo do bycia zapomnianym.

Wreszcie zupełnie niezrozumiałym jest z jednej strony prowadzenie – w ramach procesu legislacyjnego rządowego – prac nad projektem ustawy o sprawozdawczości organizacji pozarządowych, którego jednym z celów jest uproszczenie sprawozdawczości organizacji pozarządowych, a z drugiej strony w procesie legislacyjnym pojawia się projekt poselski firmowany przez Sekretarza Stanu w MS idący w przeciwnym kierunku.

Projektowane przepisy w obecnym kształcie mogą zniechęcić do podejmowania aktywności społecznej.

Uwagi szczegółowe:

Art. 2 pkt 5.

Definicja „projektu”, również w kontekście dalszych przepisów jest kompletnie nietrafiona i niezrozumiała. Organizacje pozarządowe realizują zadania objęte dyspozycją art. 4 ustawy o pożytku publicznym i o wolontariacie z reguły w trybie ciągłym a nie w formie klasycznych projektów (tj. przedsięwzięć mających zaplanowany z góry początek i koniec). Bardzo dużo organizacji zdefiniowało swoje cele statutowe korzystając z katalogu z art. 4 ustawy o pożytku publicznym i o wolontariacie. Przy takim zdefiniowaniu „projektu” niewykonalne będą postanowienia np. art. 4 projektu ustawy dotyczące zasad informowania o źródłach finansowania projektów. Wreszcie należy zauważyć, że przy zdefiniowaniu „projektu” przez pryzmat art. 4 ustawy o pożytku publicznym i o wolontariacie obowiązkiem informacyjnym nie będą objęte działania organizacji pozarządowych, w tym finansowanych ze środków pochodzących z zagranicy, działające poza tą sferą.

Art. 2 pkt 6.

Nie jest jasne czy definicją „wsparcia” będą objęte np. wynagrodzenie z umów wzajemnych np. umowy sprzedaży w związku z prowadzoną przez organizację pozarządową działalnością gospodarczą lub odpłatną działalnością pożytku publicznego (czy może wsparciem będzie różnica pomiędzy przychodem a kosztem z takiej działalności) oraz czy do wartości przysporzenia z tytułu takiej umowy będzie wliczany podatek VAT. Pojawi się problem z wyceną pracy wolontariuszy (niewątpliwie wartość pracy wolontariuszy mieści się w pojęciu innych korzyści majątkowych).

Nie jest również jasne czy dyspozycją tego przepisu będą objęte składki członkowskie. Jeżeli tak to w praktyce przepis ten będzie prowadził do ujawnienia danych osobowych członków stowarzyszenia - w art. 4 wskazano, że informacje o wsparciu wraz ze wskazaniem podmiotu udzielającego wsparcia mają być publikowane na stronie internetowej. Warto w tym miejscu przywołać WYROK NSA z 29 grudnia 2011 r. sygn. I OSK 1845/11, zgodnie z którym dane członków stowarzyszenia nie stanowią informacji

publicznej. Imienna lista członków Stowarzyszenia, nawet gdy jest ono podmiotem o statusie przewidzianym w art. 4 ust. 1 pkt. 5 ustawy o dostępie do informacji publicznej, stanowi w istocie dane osobowe należące do sfery życia prywatnego członków stowarzyszenia (źródło: CBOSA).

Art. 2 pkt 7.

Zwracamy uwagę, że organizacja pozarządowa często nie będzie w stanie zweryfikować czy wsparcie, które otrzyma będzie pochodziło od podmiotów, o których mowa w pkt 7 lit. e i f. Sama definicja „polskich osób prawnych z udziałem zagranicznym” (art. 2 pkt 7 lit. e) oraz sposób liczenia udziału zagranicznego w podmiotach od nich zależnych są nieprecyzyjne. To samo dotyczy pojęcia „polskich organizacji pozarządowych, których przychody w roku podatkowym co najmniej w 33% pochodzą z zagranicy” (art. 2 pkt 7 lit. f). Tak samo niezrozumiałym jest dlaczego spod dyspozycji wspomnianego przepisu nie wyłączone środków jakie organizacje pozarządowe mogą otrzymywać od państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu.

Art. 3 ust. 1

Wbrew twierdzeniu zawartemu w uzasadnieniu do projektu, ustawą nie będą objęte wyłącznie duże organizacje pozarządowe. Wiele lokalnych organizacji pozarządowych, zwłaszcza takich, które korzystają z możliwości realizacji zadań w trybie art. 11 ustawy o pożytku publicznym i o wolontariacie jest w stanie wygenerować takie przychody pomimo nie posiadania rozbudowanej struktury administracyjnej. Przykładowo prowadzenie na zlecenie gminy tylko jednej placówki wsparcia dziennego generuje przychód rzędu ok. 60 tys. zł. Podobnie jest w przypadku prowadzenia na zlecenie powiatu jednego punktu nieodpłatnej pomocy prawnej. W przypadku zlecenia do prowadzenia bardziej kosztochłonnych zadań np. domu pomocy społecznej wartość jednego zlecenia może przekroczyć milion złotych.

Jeżeli chodzi o samo brzmienie przepisu nie jest jasne w jakiej formie miałyby następować przekazanie danych, ponadto nie wiadomo czy Załącznik do ustawy traktować jak wzór informacji (projektodawcy w art. 3 ust. 1 posługują się pojęciem „uwzględnienia kategorii określonych w załączniku do ustawy” – co jest pojęciem niejednoznacznym). Ponadto należy zwrócić uwagę, że termin przekazywania danych może spowodować, że dane przekazywane do KRS nie będą pokrywały się z danymi zawartymi w ostatecznym sprawozdaniu finansowym – termin na zatwierdzenie sprawozdania finansowego przypada na 6 miesięcy po zakończeniu roku obrotowego. W okresie pomiędzy sporządzeniem sprawozdania a jego zatwierdzeniem może zaistnieć konieczność zmiany sprawozdania – może to dotyczyć w szczególności organizacji pozarządowych uzyskujących przychody z kontraktów z Narodowym Funduszem Zdrowia.

Art. 3 ust. 2.

Przepis jest niezrozumiały. Z ust. 1 już wynika, że podmiot zobowiązany ma przekazać do KRS informację o źródłach finansowania projektów. Załącznik do ustawy pt. „Zakres informacji o źródłach finansowania projektów” określa, że w ramach tej informacji przekazuje się informacje o źródłach przychodów w tym z wyszczególnieniem różnych darowizn. Nie wiadomo zatem czy organizacja pozarządowa ma przekazywać jedną informację czy dwie, a jeżeli dwie to według jakiego wzoru ma być sporządzona ta druga.

Zwracamy również uwagę na niespójność art. 3 ust. 2, Załącznika do ustawy oraz art. 2 pkt 6 i 7. Zgodnie z art. 2 pkt 6 i 7 wsparciem jest korzyść w wysokości wyższej niż 10 tys. zł od jednego wspierającego. Tymczasem z załącznika do projektu ustawy wynika, że organizacja pozarządowa ma wyszczególniać darowizny w podziale na krajowe i zagraniczne, których:

- jednorazowa wartość wynosi co najmniej 15 tys. zł (pkt 9.1.1. oraz 9.2.1. Załącznika)
- łączna suma otrzymana od jednego darczyńcy przekracza 50 tys. zł (pkt 9.1.1.2 oraz 9.2.2. Załącznika)

Jeżeli podmiot zobowiązany i tak miałby przekazywać informację o wsparciu w wysokości wyższej niż 10 tys. zł od jednego wspierającego, to pytanie po co dodatkowo ma przekazywać informację o darowiznach, które z uwagi na wyższą wartość już mieszczą się w pierwszej grupie. Jest to próba nałożenia zupełnie niezrozumiałego dodatkowego obciążenia administracyjnego na zobowiązane podmioty.

Art. 3 ust. 3

Po pierwsze przy nieprawidłowo skonstruowanej definicji wsparcia i wsparcia zagranicznego organizacje pozarządowe będą miały problemy z określeniem, które informacje mają publikować na stronie internetowej. Po drugie organizacje pozarządowe nie mają obowiązku posiadania własnej strony internetowej, a literalne brzmienie przepisu wymusza jej posiadanie. Po trzecie wątpliwości budzi zapis, że informacje o wsparciu nie podlegają usunięciu ze strony internetowej. Oznacza to w praktyce, że jeżeli prywatna osoba, będąca obywatelem polskim raz dokona darowizny w wysokości powyżej 10 tys. zł to taka informacja nigdy nie będzie mogła być ze strony usunięta. Z drugiej strony organizacja, która taką darowiznę otrzyma, nawet jednorazowo – będzie musiała przez cały okres swojej działalności opłacać prowadzenie strony internetowej. Takie przepisy mogą skutecznie zniechęcić do wspierania dużymi darowiznami organizacji pozarządowych.

Art. 3 ust. 4.

Dane dotyczące wsparcia mają być wpisywane do KRS, w praktyce oznacza to, że bardzo dużo danych dotyczących osób fizycznych będzie publikowanych i powszechnie dostępnych, a dane te nie będą podlegały usunięciu. Pobocznie zwracamy również uwagę, że nie wszystkie organizacje, o których mowa w art. 3 ust. 2 i 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie podlegają wpisowi do KRS. Zatem nie wiadomo gdzie będą miały być przekazywane i gdzie miałyby być publikowane sprawozdane przez nie informacje.

Art. 4 ust. 1.

Z uwagi na przyjętą w projekcie definicję „projektu” przepis będzie niemożliwy do wykonania przez organizacje pozarządowe. Większość działań objętych definicją projektu ma charakter ciągły i stanowi istotę działalności statutowej organizacji pozarządowych. Zatem pojawia się wątpliwość jak miałyby wyglądać zamieszczenie oczekiwanej przez projektodawców informacji w formie audiowizualnej, dźwiękowej czy na stronie internetowej, jeżeli informacja ma obejmować dane określone w Załączniku do ustawy, a jednocześnie zobowiązany ma zapewnić aby informacja była czytelna i wyraźna. W przypadku darowizn,

które nie będą zawierały polecenia nie ma możliwości przyporządkowania źródła finansowania do konkretnego projektu, jeżeli organizacja będzie prowadziła działalność w różnych obszarach.

Wreszcie należy zauważyć, że nie da się oszacować kosztów związanych z koniecznym nakładem pracy związanym z realizacją tego obowiązku. W przeciwieństwie do art. 3, w art. 4 nałożono obowiązek publikowania informacji o źródłach finansowania projektów na bieżąco. Oznacza to w praktyce, że organizacja pozarządowa na bieżąco będzie musiała de facto sporządzać i publikować informacje w szerszym zakresie niż wynika to z rocznych sprawozdań finansowych. Jeżeli powstanie materiał audiowizualny np. spot reklamowy będzie musiał być aktualizowany na bieżąco po każdej zmianie informacji o źródłach finansowania realizowanych zadań.

Art. 5 ust. 1 i 3.

Jest to kolejny przepis nakładający na organizacje pozarządowe dodatkowe kosztowne obowiązki. Na wstępie należy wskazać, że w projekcie nie sprecyzowano, co rozumie się pod pojęciem „wpłaty”. W konsekwencji w takim rejestrze musiałyby być na bieżąco publikowane informacje o wszystkich wpływach na rachunek bankowy i do kasy organizacji pozarządowych – np. zwroty zaliczek wypłaconych pracownikom w związku z poleceniem wyjazdu służbowego. Po drugie nie wiadomo jak traktować środki zbierane w ramach zbiórek publicznych. Po trzecie przepis w obecnym brzmieniu narzuci na organizacje pozarządowe gromadzenie i publikowanie danych o osobach dokonujących wpłat niezależnie od wysokości tych wpłat bez wskazania terminu, po którym dane te mogłyby być usunięte przez organizację pozarządową.

Art. 5 ust. 4.

Zgodnie z przepisem dane takie jak imię, nazwisko, imię ojca oraz miejsce zamieszkania osoby dokonującej wpłaty będą gromadzone i publikowane przez organizacje pozarządowe. Abstrahując od tego, że przepis w takim kształcie rażąco narusza art. 47 Konstytucji RP, to jego wejście w życie może spowodować, że osoby fizyczne - z obawy przed włamaniem (w przypadku znaczących wpłat) albo z uwagi na rodzaj wspieranej organizacji - w obawie przed ostracyzmem, nie zdecydują się na wsparcie danej organizacji pozarządowej. W tym miejscu należy przypomnieć, że zgodnie z art. 53 Konstytucji RP nikt nie może być obowiązany przez organy władzy publicznej do ujawnienia swojego światopoglądu, przekonań religijnych lub wyznania. Projektowany przepis ustawy w sposób pośredni może prowadzić do naruszenia wspomnianej zasady konstytucyjnej.

Niezrozumiały jest również brak konsekwencji projektodawców. Z jednej bowiem strony w uzasadnieniu akcentuje się, że ustawa ma zapobiegać prowadzeniu działalności lobbingowej i wywierania pośredniego lub bezpośredniego wpływu na życie publiczne, z drugiej strony z art. 5 ust. 4 wynika, że będzie on dotyczył wyłącznie wpłat pochodzących od osób fizycznych.

Art. 6.

Uwaga ogólna. Przepis jest częściowo wzorowany na art. 34a ustawy o finansach publicznych, który ma wejść w życie 1 lipca 2022 r., a który budzi liczne wątpliwości interpretacyjne. W projektowanym art. 6

powielono wszystkie błędy legislacyjne jakie popełniono przy procedowaniu wspomnianej regulacji. Nie wiadomo również jak długo dane miałyby podlegać publikacji.

Art. 6 ust 4.

Przepis w praktyce będzie budził liczne wątpliwości interpretacyjne. W art. 5 ustawy o dostępie do informacji publicznej zawarto przepisy ograniczające prawo dostępu do informacji publicznej. Na gruncie tamtej ustawy orzecznictwo sądów administracyjnych jest niejedolite, a obecnie na rozpatrzenie przez Trybunał Konstytucyjny oczekuje wniosek zgłoszony przez Pierwszą Prezes Sądu Najwyższego o zbadanie zgodności niektórych przepisów ustawy o dostępie do informacji publicznej, w tym art. 5 ust. 2 z Konstytucją (wniosek K 1/21).

Art. 6 ust. 5.

W projekcie nie określono o jakiej minimalnej wartości umowy będą umieszczane w rejestrze. W konsekwencji np. kupno biletu na podróż pociągiem o wartości kilkunastu złotych będzie musiałyby być umieszczane w rejestrze.

Art. 6 ust. 6 pkt 4.

Na tle tego przepisu pojawiają się wątpliwości czy i w jakim zakresie oznaczać przedstawicieli stron umowy. Czy wystarczy wskazać funkcję, czy również imię i nazwisko i ewentualnie inne dane jednoznacznie definiujące daną osobę? Czy i w jaki sposób będzie można zanonimizować dane strony/przedstawiciela reprezentującego stronę będącą osobą fizyczną?

Art. 6 ust. 6 pkt 5.

Pojawia się wątpliwość czy wartość umowy ma być określana kwotą z czy bez podatku VAT. Ponadto nie wiadomo jak określić wartość umowy w przypadku umów zawartych na czas nieokreślony, czy umów, z których nie wynika jednoznacznie wartość tej umowy.

Art. 6 ust. 6 pkt 7.

Nie wiadomo co projektodawcy mieli na myśli posługując się pojęciem „tryb zawarcia umowy”.

Art. 6 ust. 10 w związku z ust. 4.

W wytycznych do wydania rozporządzenia wskazano, że minister określi wzór rejestru, mając na względzie m.in. łatwość wyszukiwania informacji. Pojawia się zatem wątpliwość czy obok prowadzenia rejestru organizacja nie będzie musiała w ramach strony internetowej stworzyć narzędzia do wyszukiwania, co oczywiście wpłynie na koszty realizacji nowego obowiązku.

Art. 9.

Sankcja w postaci utraty statusu OPP albo wykreślenia z rejestru jest bardzo daleko idącą sankcją, zwłaszcza w sytuacji jeżeli organizacja nie dysponowałaby środkami finansowymi na uiszczenie kary

(maksymalna wysokość kary wynosi 50 tys. zł i może być kwotą nie do udźwignięcia dla organizacji pozarządowych).

Art. 11.

Przepis powinien przewidywać możliwość zaskarżenia do sądu administracyjnego treści otrzymanego wezwania. W przeciwnym wypadku możliwość kwestionowania stanowiska Dyrektora NIW pojawi się dopiero na etapie postępowania w sprawie wymierzenia kary pieniężnej.

Art. 14.

Z uwagi na niejednoznaczność projektowanych przepisów, ryzyko ponoszenia odpowiedzialności karnej (w tym ryzyko skazania na karę pozbawienia wolności) może skutecznie zniechęcić do podejmowania działalności w szeroko rozumianym sektorze pozarządowym.

Art. 16.

Przy tak skonstruowanych przepisach organizacje pozarządowe do 31 marca 2023 r. tj. do 3 miesięcy po wejściu w życie ustawy będą zobowiązane przesłać do KRS informację o źródłach finansowania projektów (obowiązek z art. 3) za cały 2022 r., pomimo że obecnie nie mają dostosowanych systemów ewidencyjnych, i informatycznych do wygenerowania danych zgodnie z wymogami wynikającymi z projektowanego Załącznika do umowy.

Załącznik do projektu ustawy:

1. Zakres sprawozdanych informacji w zakresie źródeł przychodów nie pokrywa się ze wzorem sprawozdań finansowych. W praktyce, jak już była mowa na wstępie, organizacje pozarządowe będą musiały zakupić nowe systemy informatyczne i zmienić sposób ewidencjonowania operacji gospodarczych, aby prowadzić ewidencję pozabilansową tylko na potrzeby realizacji obowiązku z art. 3 i 4 projektu ustawy.
2. Kwoty wskazane w pkt 8 i 9 nie pokrywają się z kwotami wskazanymi w art. 2 pkt 6 i 7.
3. Podobnie jak w przypadku przychodów, również katalog kosztów nie pokrywa się z danymi prezentowanymi w sprawozdaniach finansowych. Przykładowo: nie wiadomo co projektodawcy mają na myśli używając pojęcia „koszty administracyjne”. Owszem takie pojęcie funkcjonowało na gruncie nieobowiązującego już rozporządzenia z dnia 18 sierpnia 1998 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości dla niektórych jednostek nie prowadzących działalności gospodarczej, ale mieściły się w nim również koszty wynagrodzenia, które w Załączniku do projektu ustawy traktowane są jako kategoria odrębna. Nie wiadomo również czy koszty administracyjne czy koszty osobowe związane z realizacją np. działalności pożytku publicznego mają być wykazywane dwukrotnie.
4. Zupełnie niezrozumiałe jest nałożenie na organizacje obowiązku sporządzania informacji o rodzaju działalności pożytku publicznego prowadzonego przez organizacje – takie informacje wynikają zarówno z celów statutowych, które w przypadku organizacji wpisanych do KRS już są tam

publikowane, takie informacje są również sprawozdawane do GUS (sprawozdanie SOF-1). Bardziej racjonalnym rozwiązaniem byłoby zniesienie tajemnicy statystycznej względem sprawozdań już przekazywanych niż wprowadzanie wymogu aby bardzo podobne informacje w innym trybie były jeszcze raz sprawozdawane przez organizacje pozarządowe.

5. Zbędnym jest przedstawienie informacji czy stowarzyszenie/fundacja przyjmuje lub dokonuje płatności w gotówce o wartości równej lub przekraczającej równowartość 10000 euro, bez względu na to, czy płatność jest przeprowadzana jako pojedyncza operacja, czy kilka operacji, które wydają się ze sobą powiązane (pkt 4.1 końcowej części Załącznika), jeżeli z faktu złożenia oświadczenia o byciu instytucją obowiązaną w rozumieniu ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu ten fakt już wynika (pkt 4 końcowej części Załącznika).

Reasumując, projekt w obecnym kształcie wymaga gruntownych poprawek o charakterze merytorycznym, redakcyjnym i legislacyjnym. Jeżeli prace nad projektem będą kontynuowane zasadnym jest aby w procesie legislacyjnym mogły uczestniczyć podmioty i osoby mające praktyczną wiedzę o tym jak funkcjonuje sektor pozarządowy w Polsce.

Na zakończenie pragnę zauważyć, że obowiązkami wynikającymi z projektowanej regulacji zostaną objęte również stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego, zatem oczekuję, że w przypadku skierowania projektu do pracy w komisjach, przedstawiciele samorządów będą mogli skorzystać z prawa do zaprezentowania opinii, zgodnie z art. 36 ust. 9 Regulaminu Sejmu.

Z poważaniem

Prezes Zarządu
Związku Powiatów Polskich
Andrzej Płonka